

ข้อเสนอโครงการ กลุ่ม M GEN

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักกาดทองชะว้า

คณะผู้จัดทำ

1. นายวีรพัฒน์	หนุ่มชาติ	ระดับชั้น ม.4
2. นายไชยยศ	กิตติภักดีกุล	ระดับชั้น ม.4
3. นางสาววิสา	ปองนิมิตร	ระดับชั้น ม.4
4. นางสาวแพรวดาว	ทวิมโนธรรม	ระดับชั้น ม.4
5. นางสาวธวัลกร	สุธีรจารุวรรณ	ระดับชั้น ม.4

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

นายอดิสรณ์ ทานา

นางจินดา ประทีปพจน์

โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ร่วมส่งโครงการวิทยาศาสตร์ด้านนวัตกรรมอาหาร

โครงการบ่มเพาะเยาวชนในชนบทให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ด้านนวัตกรรมอาหาร
ภายใต้มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อโครงการ

(ภาษาไทย) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักกาดดองละลาย

(ภาษาอังกฤษ) Product development of Pak Kad Dong LAWA (Pickled Mustard Green)

1.2 คำสำคัญ (Keywords)

(ภาษาไทย) ผักกาดดอง ละว้า แปรรูปอาหาร

(ภาษาอังกฤษ) Pickled Mustard Green, Lawa

ส่วนที่ 2 ข้อมูลโครงการ

2.1 แผนการดำเนินงาน

2.1.1 หลักการและเหตุผล

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน การเพาะปลูกจึงเป็นอาชีพที่สำคัญของประชาชนชาวแม่ฮ่องสอน เกษตรกรจะปลูกพืชหมุนเวียนไปตามฤดูกาล เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด กะหล่ำปลี มะเขือเทศ ผักกาดขาว ผักกาด เป็นต้น ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแบบชาวบ้าน ไม่มีเทคโนโลยีในการผลิต ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดจะมีราคาตกต่ำเสมอ ในอดีตเมื่อผลผลิตไม่สามารถส่งออกขายนอกพื้นที่ หรือขายไม่หมด ชาวบ้านจะมีกรรมวิธีในการแปรรูปเพื่อให้สามารถเก็บไว้รับประทานได้นาน เป็นภูมิปัญญาเกี่ยวกับการถนอมอาหารที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น เช่น กระบวนการทำแห้ง กระบวนการดอง หรือนำไปหมัก โดยในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ก็จะมีรูปแบบในการถนอมอาหารที่แตกต่างกันเล็กน้อย ยกตัวอย่างเช่น รูปแบบการดองผัก กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงและไทยใหญ่ จะมีการนำผักไปหมักร่วมกับน้ำข้าวข้าว ส่วนชาติพันธุ์ละว้า จะใส่เพียงกระเทียม เป็นต้น ดังนั้นรสชาติ และเนื้อสัมผัสของอาหารถึงแม้จะมีวัตถุดิบเริ่มต้นที่เหมือนกัน แต่เมื่อผ่านกระบวนการถนอมอาหารโดยใช้วิธีการของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ก็ให้รสชาติ และลักษณะเนื้อสัมผัสที่แตกต่างกัน

ในปัจจุบันมีนักวิทยาศาสตร์ได้ทำการศึกษาอาหารพื้นบ้านอย่างหลากหลาย ในด้านของคุณค่าของสารอาหาร และกระบวนการแปรรูปพื้นบ้านที่สามารถนำไปต่อยอดให้อาหารพื้นบ้านมีคุณค่า สามารถสร้าง

รายได้ให้กับชาวบ้าน และเป็นการยกระดับภูมิปัญญาชาวบ้านด้วยวิทยาศาสตร์การอาหาร สามารถดึงเอา ศักยภาพของคุณค่าของสารอาหารจากอาหารพื้นบ้านไปใช้พัฒนาต่อ หรือเป็นงานวิจัยเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาอาหารในอนาคต และจากการสืบค้นงานวิจัยเกี่ยวกับอาหารหมักดองของกลุ่มชาติพันธุ์พบว่า มี คณะนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษา ความหลากหลายของจุลินทรีย์จากผักกาดดอง ของ กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากงานวิจัยดังกล่าว พบว่า คณะนักวิจัยได้ทำการเก็บตัวอย่างผักกาดดอง พื้นบ้านจาก 3 กลุ่มชาติพันธุ์ได้แก่ กะเหรี่ยง ละว้า และไทยใหญ่ ผลจากการทำการวิจัยพบว่า ผักกาดดองของ กลุ่มชาติพันธุ์ละว้า พบว่ามีความหลากหลายของจุลินทรีย์ มากกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ และในกลุ่มจุลินทรีย์ที่ พบพบว่า บางสายพันธุ์เป็นกลุ่มจุลินทรีย์โพรไบโอติก ที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และยังมีจุลินทรีย์ที่มีความสามารถในการสร้างสาร Bacteriocin ที่สามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ (Rujipas Yongsawas et al. 2022) จึงนับได้ว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำผักกาดดองละว้าไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมากมาย

จากสาเหตุดังกล่าว นักเรียนแกนนำ โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์ จึงเห็นว่า ผักกาดดองของละว้า มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นอาหารรับประทานเล่นที่มีประโยชน์ จึงได้วางแผนในการทำการศึกษาระบวนการแปรรูปผักกาดดองให้มีรสชาติที่ทานง่าย สะดวกในการรับประทาน และยังคงคุณค่าของ สารอาหารไว้ให้มากที่สุด โดยหวังว่าจะสามารถต่อยอดภูมิปัญญาในการถนอมอาหารที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ยุค โบราณให้เป็นอาหารที่มีคุณค่า พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน และสร้างรายได้ให้กับชุมชนต่อไปในอนาคต

2.1.2 วัตถุประสงค์

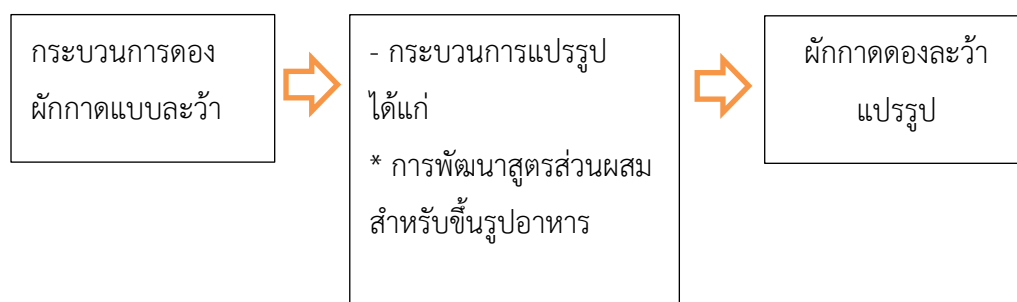
- 1) เพื่อแปรรูปผักกาดดองให้อยู่ในลักษณะอาหารแห้ง ที่รับประทานง่าย
- 2) เพื่อทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภคหลังจากได้รับประทานผักกาดดองแปรรูป

2.1.3 คำถามการทดลอง

คำถามการทดลอง	ระเบียบวิธีทดลอง	กิจกรรม
1) กระบวนการแปรรูปอาหารแบบโดยกระบวนการทำให้แห้งด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้ปริมาณสารอาหารและปริมาณจุลินทรีย์ก่อนและหลังการแปรรูปเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่	- การนำตัวอย่างผักกาดดองไปแปรรูปด้วยกระบวนการทำให้แห้งด้วยวิธีการต่างๆ - ตรวจสอบปริมาณสารอาหารและปริมาณจุลินทรีย์ก่อนและหลังกระบวนการแปรรูป	- เตรียมผักกาดดอง - ทำการดองตามกระบวนการพื้นบ้าน - วิเคราะห์ปริมาณสารอาหารและนำไปคัดแยกเชื้อจุลินทรีย์หลังจากดองผ่านไปแล้ว 3 วัน - นำผักกาดดองไปแปรรูปตามแผนที่วางไว้ - วิเคราะห์ปริมาณสารอาหารและนำไปคัดแยกเชื้อจุลินทรีย์นำผักกาดดองไปแปรรูป
2) อาหารที่เสร็จสิ้นกระบวนการแปรรูปแล้ว จะมีจุลินทรีย์กลุ่มมีประโยชน์คงเหลืออยู่หรือไม่	- นำอาหารที่ผ่านกระบวนการแปรรูปมาทำการเพาะเชื้อจุลินทรีย์	- การเตรียมตัวอย่างอาหาร

คำถามการทดลอง	ระเบียบวิธีทดลอง	กิจกรรม
	- ทำการตรวจจำแนกสายพันธุ์จุลินทรีย์	- การเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์เพื่อคัดแยกกลุ่มที่มีประโยชน์ และการตรวจการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ที่ก่อโรคได้
3) ผู้บริโภคพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปหรือไม่	การสำรวจความพึงพอใจ	- การออกแบบแบบสอบถาม - การทดสอบชิม และตอบแบบสอบถาม - การนำผลจากการทดสอบชิม มาพัฒนา - การทดสอบความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์สุดท้าย

2.1.4 กรอบการทดลอง

2.1.5 แนวคิด ทฤษฎี และสมมติฐานการทดลอง

1) แนวคิด

- แนวคิดเรื่องการแปรรูปอาหาร
- แนวคิดเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารพื้นบ้าน

2) ทฤษฎี

การอบแห้ง

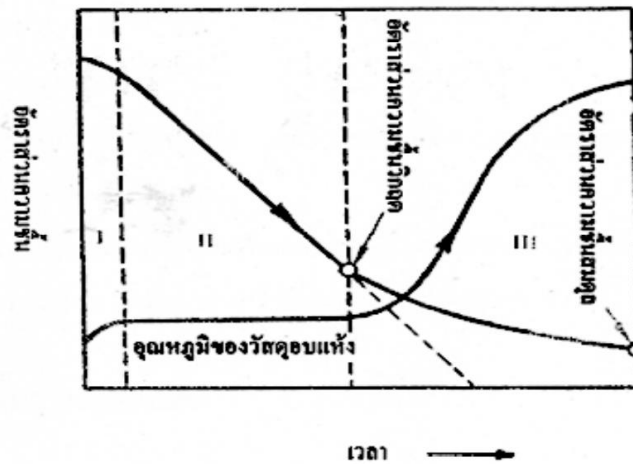
หลักการอบแห้งเบื้องต้น

การอบแห้ง คือกระบวนการที่ความร้อนถูกถ่ายเทด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อไล่ความชื้นออก โดยการระเหยน้ำ ในการอบแห้งวัสดุทั่วไปมักใช้อากาศร้อนเป็นตัวกลางในการอบแห้ง โดยความร้อนจะมีการถ่ายเทจากกระแसाากาศไปยังผิววัสดุ ความร้อนส่วนใหญ่จะถูกใช้ในการระเหยน้ำ โดยไอน้ำ จะเคลื่อนที่จากผิววัสดุมายังกระแसाากาศและถ้าผิววัสดุมีปริมาณน้ำอยู่มากอุณหภูมิและความเข้มข้นของไอน้ำที่ผิวจะคงที่ ส่งผลให้อัตราการถ่ายเทความร้อนและอัตราการอบแห้งคงที่ด้วย ถ้าอุณหภูมิความชื้นและความเร็วของกระแसाากาศมีค่าคงที่ เมื่อผิววัสดุมีปริมาณน้ำลดลงเหลือน้อยอุณหภูมิและความเข้มข้นของไอน้ำที่ผิวจะค่อยเปลี่ยนแปลงไปโดยที่อุณหภูมิของวัสดุจะสูงขึ้นและความเข้มข้นของไอน้ำจะลดลง ส่งผลให้อัตราการอบแห้งลดลงและความชื้นที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงจากอัตราการอบแห้งคงที่และอัตราการอบแห้งลดลง เรียกว่า ความชื้นวิกฤติ โดยสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 1 สามารถแบ่งการอบแห้งออกเป็นสามช่วง ได้แก่

1. ช่วงการเพิ่มอุณหภูมิแก่วัสดุ วัสดุซึ่งยังมีความชื้นสูง เมื่อเข้าสู่กระบวนการอบแห้ง วัสดุจะถูกทำให้มีอุณหภูมิสูงขึ้น จนใกล้เคียงหรือเท่ากับอุณหภูมิกระเปาะเปียกของอากาศเมื่อทำการอบแห้ง ด้วยลมร้อน โดยอัตราการระเหยของน้ำจากเนื้อวัสดุจะมีค่าเพิ่มขึ้นจนถึงค่าหนึ่งก่อนที่จะเข้าสู่ช่วงอัตราการอบแห้งคงที่หรืออัตราการอบแห้งลดลงต่อไป

2. ช่วงอัตราการอบแห้งคงที่ เมื่อวัสดุมีอุณหภูมิสูงขึ้นจนเท่ากับอุณหภูมิของลมร้อน การอบแห้งความร้อนของวัสดุที่ได้รับในช่วงนี้จะถูกนำไปใช้ในการระเหยของน้ำออกจากตัววัสดุ การถ่ายเทความร้อนและมวล ระหว่างวัสดุและอากาศจะเหมือนกับการถ่ายเทความร้อนและมวลที่เกิดขึ้นที่กระเปาะเปียกของเทอร์โมมิเตอร์ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่ออัตราการอบแห้ง คือ อุณหภูมิความชื้นสัมพัทธ์และความเร็วลม ความร้อนจากอากาศร้อนจะถ่ายเทไปยังผิววัสดุโดยการนำความร้อนผ่านชั้นฟิล์มของก๊าซและวัสดุจะแพร่ความชื้นจากผิวผ่านชั้นฟิล์มของก๊าซไปยังอากาศร้อนโดยมีผลต่างของอุณหภูมิและผลต่างของความดันไอที่ผิวของวัสดุและอากาศร้อนเป็นตัวผลักดัน ซึ่งอัตราส่วนความชื้นจะลดลงเป็นสัดส่วนโดยตรงกับเวลาโดยที่การถ่ายเทมวลเกิดขึ้นเนื่องจากความแตกต่างของความเข้มข้นของไอน้ำที่ผิวของกระเปาะเปียกและที่ผิวของอากาศรอบนอก

3. ช่วงอัตราการอบแห้งลดลง ช่วงอัตราการอบแห้งลดลงสำหรับการอบแห้งด้วยลมร้อน เมื่อวัสดุมีความชื้นลดลงต่ำกว่าความชื้นวิกฤติ การถ่ายเทความร้อนและการถ่ายเทมวลมิได้เกิดขึ้นเฉพาะที่ผิวของวัสดุเท่านั้น แต่เกิดภายในเนื้อของวัสดุ น้ำจากภายในวัสดุจะเคลื่อนที่มายังผิววัสดุในรูปของเหลวหรือไอน้ำ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ออัตราการอบแห้ง คือ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์โดยอัตราการระเหยจะถูกควบคุมโดยความต้านทานการเคลื่อนที่ของโมเลกุลของน้ำในเนื้อวัสดุ วัสดุจะมีอุณหภูมิที่สูงขึ้นเนื่องจากอัตราการระเหยของน้ำ ลดลงแต่อัตราการถ่ายเทความร้อนจากของไหลจะยังมีค่าเท่าเดิม อัตราส่วนความชื้นจะไม่ลดลงเป็นสัดส่วนกับ เวลาอีกต่อไป

กราฟแสดงอัตราการอบแห้งเทียบกับเวลา

เมื่อทำการอบแห้งวัสดุเกษตรซึ่งมีความชื้นสูง ที่ผิวของวัสดุที่เปียกชื้น ความชื้นที่ผิวจะอยู่ในรูปของน้ำ ถ้านำวัสดุมาอบแห้งภายใต้เงื่อนไขคงที่ที่อุณหภูมิและความเข้มข้นของไอน้ำที่ผิวก็จะคงที่โดยอุณหภูมิของวัสดุจะมีค่าใกล้เคียงหรือเท่ากับอุณหภูมิกระเปาะเปียกของลมร้อน ช่วงเวลาที่วัสดุใช้ในการเพิ่มอุณหภูมิจนถึงค่านี้ คือ ช่วง I ในช่วงเวลา II ที่ถัดไป อุณหภูมิของวัสดุ จะมีค่าคงที่ ปรากฏใต้อย่างมีความชื้นเหลืออยู่ในรูปของน้ำที่ผิววัสดุความร้อนทั้งหมดที่วัสดุได้รับในช่วงนี้จะถูกใช้ในการระเหยความชื้นเท่านั้น อัตราส่วนความชื้นของวัสดุจะลดลงเป็นสัดส่วนโดยตรงกับเวลา ในช่วงนี้การอบแห้งจะเป็นแบบอัตราการอบแห้งคงที่ (Constant Drying Rate) ในช่วง III ความชื้นในรูปของน้ำที่ผิวของวัสดุจะระเหยหมดไป การถ่ายเทความชื้นในรูปของน้ำจากส่วนในของวัสดุเกิดขึ้นไม่ทันกับการระเหยของน้ำจากผิวของวัสดุ ดังนั้นผิวของวัสดุจะอยู่ในสภาพที่แห้งและอุณหภูมิของวัสดุจะเริ่มสูงขึ้น ปริมาณความร้อนของวัสดุที่ได้รับนอกจากจะลดลงแล้วความร้อนนี้ยังต้องใช้ในการระเหยความชื้นและเพิ่มอุณหภูมิของวัสดุด้วย ในช่วงนี้การอบแห้งจะเป็นแบบอัตราการอบแห้งลดลง (Falling Drying Rate) การอบแห้งจะสิ้นสุดลงเมื่อความชื้นลดลงถึงค่าความชื้นสมดุล (Equilibrium Moisture Content) (นริศ พัวพันวิวัฒน์, 2552)

ความสำคัญของการอบแห้ง

การอบแห้ง คือ กระบวนการลดความชื้นซึ่งส่วนใหญ่ใช้การถ่ายเทความร้อนไปยังวัสดุที่ชื้นเพื่อไล่ความชื้นออกโดยการระเหย โดยใช้ความร้อนที่ได้รับเป็นความร้อนแฝงของการระเหย วัสดุอบแห้งมีมากมายหลายชนิด แต่ที่จะกล่าวต่อไปจะเกี่ยวข้องกับ การอบแห้งเมล็ดพืชและอาหารเท่านั้น ประโยชน์ของการอบแห้งเมล็ดพืชและอาหารอาจสรุปได้ตามลำดับความสำคัญ ต่อไปนี้

1. เพื่อการถนอมรักษาอาหาร อาหารที่แห้งแล้วสามารถเก็บรักษาไว้ได้นานโดยไม่เสีย เนื่องจากการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์มีน้อย

2. เพื่อลดปริมาตรและน้ำหนัก อาหารที่แห้งแล้วจะมีปริมาตรและน้ำหนักลดลง ทำให้สามารถลดต้นทุนในการเก็บรักษาและการขนส่ง

3. เพื่อช่วยให้กระบวนการผลิตดีขึ้น ในกรณีนี้อาจจะไม่จริงเสมอไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตนั้น ๆ

ในกรณีของเมล็ดพืชเกษตรกรสามารถที่จะเก็บเกี่ยวเมื่อเมล็ดพืชยังมีความชื้นสูงอยู่ทำให้ลดการสูญเสียของเมล็ดพืชอันเนื่องจากการร่วงหล่นก่อน ระหว่างและหลังเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวที่เร็วขึ้นอาจช่วยให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชครั้งที่สองอย่างได้ผลการอบแห้งที่ถูกหลักยังสามารถช่วยให้เปอร์เซ็นต์การงอกของเมล็ดพืช ทำให้สามารถนำไปเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมล็ดพืชที่อบแห้งแล้วมีคุณภาพสูงและสามารถเก็บ รักษาไว้ได้นาน ทำให้เกษตรกรสามารถรอเวลาขายในขณะที่ผลิตผลมีราคาดี

วิธีการอบแห้ง

การอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติแบ่งออกได้ 2 วิธี คือ

1. การอบแห้งโดยอาศัยแสงแดดโดยตรง ส่วนใหญ่ใช้ไอร้อนจากแสงแดดหรืออาศัยการผิงลม อาหารที่ทำให้แห้งโดยวิธีนี้ได้แก่ ปลา เนื้อสัตว์ เมล็ดธัญพืช ตลอดจนผลไม้บางชนิด เช่น กุ้งตาก วิธีนี้นับเป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายภายในประเทศที่ค่อนข้างยากจนและมีแสงแดดเพียงพอ เป็นวิธีที่ค่อนข้างถูกแต่จะได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพต่ำ เนื่องจากไม่สามารถควบคุมอัตราเร็วในการอบแห้งได้

2. การอบแห้งด้วยตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ วิธีทำให้อาหารแห้งโดยอาศัยธรรมชาติด้วยการตากแดดนั้น มีปัญหาหลายเรื่องของการปนเปื้อนจากสิ่งปนเปื้อน ซึ่งเป็นผลเสียต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารแห้งที่ได้ และประสิทธิภาพในการอบแห้งด้วยการตากแดดมักต่ำ ดังนั้น จึงมีการพัฒนาตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ขึ้น โดยตู้อบดังกล่าวนี้จะอาศัยพลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์ได้ที่อยู่ในตู้อบ เพื่อเป็นการเพิ่มอัตราการทำให้แห้งได้เร็วขึ้น และในตำแหน่งเดียวกัน ตู้ดังกล่าวจะมีวัสดุกันเพื่อลดปัญหาการปนเปื้อนจากสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ เช่น แมลง ฝุ่น เป็นต้น ทำให้ผลิตภัณฑ์อาหารแห้งที่ได้มีคุณภาพและความสะอาดที่ดีขึ้นจากผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการตากแดด (ชมพู่ ยิ้มโต, 2550)

การอบแห้งด้วยเครื่องจักรกล วิธีการนี้มีการนำเอาเทคนิคและหลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอย่างมาก ซึ่งอาศัยการส่งความร้อนเข้าไปในชิ้นอาหารเพื่อทำให้น้ำหรือความชื้นกลายเป็นไอระเหยออกไปจากผิวหน้าอาหาร โดยความร้อนที่ส่งเข้าไปอาจจะเป็นการนำความร้อน การพาความร้อน หรือการแผ่รังสีก็ได้ แต่โดยทั่วไปการทำให้แห้งด้วยเครื่องจักรกลมักนิยมใช้หลักการนำความร้อนและการพาความร้อนเป็นส่วนใหญ่

ขอเปรียบเทียบการอบแห้งทั้งสองวิธี ดังนี้

1. การอบแห้งโดยเครื่องจักรกลสามารถควบคุมสภาวะทั่วไป เช่น อุณหภูมิ ความชื้น และการหมุนเวียนของบรรยากาศได้ในระดับที่เหมาะสม ส่วนการอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ
2. การอบแห้งโดยใช้เครื่องจักรกลจะใช้พื้นที่น้อยกว่าวิธีที่อาศัยแสงแดด ได้มีการคำนวณไว้ว่า ผู้ที่ประกอบกิจกรรมในเนื้อที่ 20 ไร่ ต้องมีพื้นที่สำหรับตากแห้งเป็นเนื้อที่ 1 ไร่ จึงจะเพียงพอ
3. ผลผลิตที่ได้จากเครื่องอบแห้งทำให้อาหารแห้งสะอาด และมีคุณภาพดีกว่าวิธีการอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติ
4. คุณสมบัติในการคั้นรูป เมื่อนำไปหุงต้ม ผลผลิตที่ได้จากเครื่องอบแห้งจะดีกว่าผลผลิตที่ได้จากการอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติ
5. ระยะเวลาในการอบแห้งโดยใช้เครื่องอบแห้ง จะเร็วกว่าการอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติ
6. ค่าใช้จ่ายในการอบแห้งโดยอาศัยธรรมชาติจะถูกกว่าอบแห้งโดยใช้เครื่องอบแห้ง

ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการอบแห้ง

ชมพู ยิ้มโต (2550) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายน้ำ มีผลต่ออัตราเร็วในการอบแห้ง ดังนี้

1. ธรรมชาติของอาหาร อาหารมีเนื้อโปร่งน้ำ จะเคลื่อนที่แบบผ่านช่องแคบซึ่งเร็วกว่าการแพร่ในอาหารเนื้อแน่น ดังนั้น อาหารเนื้อโปร่งจึงแห้งได้เร็วกว่าอาหารเนื้อแน่น อาหารที่มีน้ำตาลสูงจะเหนียวเหนอะหนะกีดขวางการเคลื่อนที่ของน้ำ จึงแห้งช้า อาหารที่มีการลวก นวดคลึง ทำให้เซลล์แตกจึงแห้งได้เร็วขึ้น
2. ขนาดและรูปร่างอาหาร ขนาดและรูปร่างมีผลต่อพื้นที่ผิวต่อน้ำหนัก ขนาดเล็กจะมีพื้นที่ผิวต่อน้ำหนักมากกว่าขนาดใหญ่จึงแห้งได้เร็วกว่า ความหนาของอาหารอาหารยิ่งหนามากเท่าไรการอบแห้งก็ใช้เวลานาน นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงพื้นที่ผิวที่สัมผัสกับอากาศที่จะเคลื่อนย้ายไอน้ำออกไปด้วย
3. ตำแหน่งของอาหารในเตา อัตราการอบแห้งภายในเครื่องอบเกิดไม่สม่ำเสมอขึ้นกับชนิด ประสิทธิภาพ ทิศทางการเคลื่อนที่ของลม น้ำในอาหารที่สัมผัสลมร้อนได้ดีกว่าหรือสัมผัสกับอากาศร้อนที่มีความชื้นต่ำ ย่อมระเหยได้ดีกว่า
4. ปริมาณอาหารต่อถาด ถ้าปริมาณอาหารต่อถาดมากเกินไป อาหารส่วนล่างไม่ได้สัมผัสกับอากาศร้อนหรือได้รับความร้อนจากถาดแล้วแต่ไอน้ำไม่สามารถแพร่กระจายผ่านชั้นอาหารตอนบนออกมาได้จึงแห้งช้า
5. ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ (Relative Humidity : RH) ความแตกต่างระหว่างความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศร้อนกับอาหารมีผลต่อแรงขับเคลื่อนความชื้นออกจากอาหาร ในการอบแห้งยังมีความชื้นต่ำ (น้ำ น้อย : อากาศร้อนมีอุณหภูมิสูง) อัตราการอบแห้งยิ่งสูง แต่ถ้าอากาศร้อนมีความชื้นเข้าใกล้จุด

อิมตัว (น้ำเยอะ)จะรับไอน้ำได้น้อยอัตราการอบแห้งจะต่ำ ความชื้นของอากาศจะเป็นตัวกำหนดความสามารถในการรับไอน้ำของอากาศร้อน อากาศร้อนที่มีไอน้ำอยู่มากแล้วจะรับไอน้ำได้น้อย

6. อุณหภูมิของอากาศ ถ้าอากาศมีความชื้นคงที่การเพิ่มอุณหภูมิเป็นการเพิ่มความสามารถในการรับไอน้ำจึงมีผลต่ออัตราการอบแห้งและอุณหภูมิที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม อุณหภูมิที่ใช้ต้องไม่สูงจนทำให้อาหารไหม้หรือเกิดความเสียหายจากปฏิกิริยาทางเคมีหรือกายภาพ การกำหนดอุณหภูมิของอากาศร้อนที่ใช้ขึ้นกับลักษณะการเคลื่อนที่ของอากาศร้อนและระยะเวลาในการอบแห้ง การอบแห้งผักและผลไม้ อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 45–700°C ถ้าสูงกว่า 700°C น้ำจะระเหยเร็วเกินไป อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงซ้อนทางเคมี กายภาพ ที่ผิวหน้า ผิวหน้าเกิดเปลือกแห้งแข็งกระด้าง น้ำซึมผ่านไม่ได้เรียกว่า Case Hardening อัตราการอบแห้งลดต่ำลง ผลิตภัณฑ์มีความชื้นสูง เมื่อเก็บผลิตภัณฑ์ไว้จะเกิดการเน่าเสียเกิดสีคล้ำ

7. ความเร็วของอากาศร้อน ในการอบแห้งอากาศร้อนมีหน้าที่ในการถ่ายเทความร้อนให้กับอาหาร พาความชื้นออกไป ถ้าใช้ความเร็วลมสูงก็จะพาไอน้ำออกจากผิวหน้าของอาหารสู่ภายนอกได้เร็วขึ้น และยังช่วยป้องกันการเกิดสภาวะอิมตัวในบรรยากาศเหนือผิวของอาหาร

8. ปริมาณน้ำในอาหาร ปริมาณน้ำในอาหารมีผลต่ออัตราการอบแห้ง อาหารที่น้ำมากจะใช้เวลาในการอบแห้งนานกว่าอาหารที่มีน้ำน้อย

ความชื้นของวัสดุ

ในการอบแห้งวัสดุหรือผลผลิตต่าง ๆ ปริมาณที่สำคัญที่สุดก็คือความชื้นของวัสดุหลังผ่านการอบแห้งแล้วความชื้นเป็นตัวบอกปริมาณของน้ำที่มีอยู่ในวัสดุเมื่อเทียบกับมวลของวัสดุขึ้นหรือแห้ง (สมชาติ โสภณธนฤทธิ, 2540) ความชื้นในวัสดุสามารถแสดงได้เป็น 2 แบบ ดังสมการที่ (2.1) และ (2.2)

ความชื้นมาตรฐานเปียก

$$M_w = \frac{(w-d)}{w} \times 100 \quad (2.1)$$

ความชื้นมาตรฐานแห้ง

$$M_d = \frac{(w-d)}{d} \times 100 \quad (2.2)$$

เมื่อ	M_w	คือ	ความชื้นมาตรฐานเปียก, %(w.b)
	M_d	คือ	ความชื้นมาตรฐานแห้ง, %(d.b)
	w	คือ	น้ำหนักของวัสดุ, g
	d	คือ	น้ำหนักแห้งของวัสดุ (ไม่มีน้ำ), g

ความขึ้นมาตรฐานแห่ง นิยมใช้ในการวิเคราะห์กระบวนการอบแห้งทางทฤษฎี เนื่องจากช่วยให้การคำนวณสะดวกขึ้น เพราะมวลของวัสดุแห้งจะมีค่าคงที่หรือเกือบคงที่ในระหว่างการอบแห้ง ที่ว่าเกือบคงที่นี้เพราะผลผลิตทางการเกษตรเป็นสิ่งมีชีวิต มีการหายใจ ดังนั้นจึงมีการเผาผลาญสารอาหารในวัสดุอบแห้ง ทำให้มวลแห้งลดลง ส่วนใหญ่แล้วมวลแห้งจะลดลงเล็กน้อย (สมชาติ โสภณรณฤทธิ, 2540)

การอบแห้งด้วยอากาศร้อนหรือลมร้อน

การอบแห้งด้วยอากาศร้อนหรือลมร้อน เป็นการใช้อากาศร้อนเป็นตัวกลางในการทำแห้ง โดยอากาศร้อนจะไหลผ่านอุปกรณ์ให้ความร้อนเป็นตัวให้ความร้อน แล้วไหลผ่านชิ้นอาหารเพื่อทำแห้ง เมื่ออากาศไหลผ่านผิวหน้าอาหารความร้อนจากอากาศร้อนถ่ายโอนไปที่ผิวอาหารทำให้น้ำในอาหารระเหยออกมา สภาวะดังกล่าวทำให้เกิดความแตกต่างของความดันไอระหว่างผิวหน้าอาหารและภายในชิ้นอาหารโดยภายในชิ้นอาหารมีความดันไอสุงกว่าความดันไอที่ผิวหน้าของอาหาร ทำให้เกิดแรงดันเพื่อไล่น้ำออกจากอาหาร (วีไล รังสาดทอง, 2546)

ความพึงพอใจ

ชรีณี เดชจินดา (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลง หรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2547) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า สำหรับความพึงพอใจนั้นจะเป็นลักษณะของความรู้สึกที่มีความรู้สึกจากส่วนตัวว่าเป็นสุขหรือทุกข์กับการตอบสนองต่อสิ่งที่ตนต้องการ ความพึงพอใจนั้นจะเป็นสิ่งที่กำหนดให้พฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ สามารถแสดงออก และจะมีผลต่อการเลือกปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อุทัยพรรณ สุตใจ (2545) ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นความรู้สึกและทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปได้ในเชิงประเมินความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบต่อสิ่งนั้น ๆ

3) สมมติฐานการทดลอง

- ผักกาดต้องตามกระบวนการหมักของชาวละว้าสามารถพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่บริโภคได้ทุกโอกาส ทุกเพศ และทุกวัย

2.1.6 งบประมาณ 2,680 บาท

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	ราคารวม
1	ผักกาดกวางตุ้ง	10 กิโลกรัม	35	350
2	กระเทียม	2 กิโลกรัม	50	100
3	เกลือ	3 ถุง	10	30
4	แป้งมันสำปะหลัง	1 กิโลกรัม	50	50
5	กล่องพลาสติกใส่อาหาร	6 ใบ	100	600
6	ถ้วยอะลูมิเนียมฟลอยด์	1 ห่อ	250	250
7	ถุงพลาสติกบรรจุอาหาร	1 ห่อ	50	50
8	เครื่องปั่นอาหาร	1 เครื่อง	500	500
9	การทดสอบทางประสาทสัมผัส	50 ชุด	15	750

2.1.7 ผลผลิตและผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผลผลิต-ผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากกิจกรรม
 - ได้ผลิตภัณฑ์ผักกาดดองแปรรูปต้นแบบ
 - ได้กระบวนการที่ดีในการแปรรูปผักกาดดอง
 - พัฒนาทักษะกระบวนการทำโครงงานด้านวิทยาศาสตร์การอาหารให้กับนักเรียนแกนนำของโรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์ จำนวน 5 คน

- 2) ผลลัพธ์-ผลที่เกิดจากการนำผลผลิตไปใช้ให้เกิดประโยชน์
 - สามารถนำผักกาดดองที่ผ่านกระบวนการแปรรูปไปต่อยอดในเชิงธุรกิจชุมชน เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนต่อไป
 - เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับอาหารพื้นบ้านที่ผ่านการพัฒนาด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์การอาหาร

2.2 วิธีดำเนินการทดลอง

2.2.1 วัสดุ-อุปกรณ์

- 1) ผักกาดกวางตุ้ง
- 2) กระเทียม
- 3) เกลือ

- 4) แป้งมันสำปะหลัง
- 5) เตาไฟฟ้า
- 6) ตู้อบลมร้อน
- 7) เครื่องปั่น
- 8) กล่องพลาสติกแบบมีฝาปิด
- 9) ถ้วยอะลูมิเนียมฟลอยด์
- 10) ถังพลาสติกบรรจุอาหาร

2.2.2 วิธีดำเนินการทดลอง

ตอนที่ 1 การเตรียมผักกาดดอง

- 1) ล้างผักกาดกวางตั้งและนำมาหั่นหยาบผสมกันทั้งใบและก้านใบ
- 2) ชั่งผักกาดกวางตั้งที่หั่นแล้ว จำนวน 600 กรัม แล้วนำไปลวกในน้ำเดือดประมาณ 1 นาที และโชลกกระเทียมให้พอหยาบ
- 3) นำส่วนผสมได้แก่ ผักกาดกวางตั้ง เกลือ และกระเทียม ผสมเข้าด้วยกันในอัตราส่วนต่าง ๆ คือ $300 : 3 : 10$, $300 : 3 : 20$ และ $300 : 3 : 30$
- 4) นำส่วนผสมแต่ละอัตราส่วนไปปั่นให้ละเอียดและบรรจุไว้ในกล่องพลาสติกเป็นเวลา 2 วัน

ตอนที่ 2 การหาความชื้นเริ่มต้นของผักกาดดองแผ่น

- 1) ชั่งรูปผักดองทั้งสามสูตรเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมขนาด 5×5 เซนติเมตร ให้มีความหนาประมาณ 3-5 มิลลิเมตร
- 2) นำผักดองแต่ละสูตรที่ชั่งรูปแล้วไปชั่งน้ำหนักก่อนอบ
- 3) นำไปอบแห้งในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง
- 4) นำผักกาดดองแผ่นที่อบแล้วออกมาพักในโถดูดความชื้นเป็นเวลา 15 นาที จากนั้นชั่งน้ำหนักของผักกาดดองอบแห้ง
- 5) อบผักกาดดองแผ่นซ้ำอีกครั้งเป็นเวลา 2 ชั่วโมง และชั่งน้ำหนัก ทำซ้ำจนกว่าน้ำหนักคงที่
- 6) คำนวณหาร้อยละความชื้นในผักกาดดองแผ่นอบแห้ง

ตอนที่ 3 ศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการอบแห้งผักกาดดองแผ่น

- 1) ชั่งรูปผักดองทั้งสามสูตรเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมขนาด 5×5 เซนติเมตร ให้มีความหนาประมาณ 3-5 มิลลิเมตร
- 2) นำผักดองแต่ละสูตรที่ชั่งรูปแล้วไปชั่งน้ำหนักก่อนอบ

- 3) นำไปอบแห้งในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส และชั่งน้ำหนักทุกชั่วโมง เพื่อนำมาหาร้อยละของความชื้น อบซ้ำจนกว่าความชื้นจะต่ำกว่าร้อยละ 10
- 4) ทำซ้ำข้อ 1 – 3 แต่เป็นเป็นการอบที่อุณหภูมิ 70 และ 80 องศาเซลเซียส
- 5) พิจารณาเปรียบเทียบลักษณะ สี กลิ่น และรสชาติ ของผักกาดดองอบแห้งทั้งสาม สูตรที่ผ่านการอบที่อุณหภูมิ 60 , 70 และ 80 องศาเซลเซียส

ตอนที่ 4 การหาอัตราส่วนตัวประกอบที่เหมาะสม

- 1) เตรียมตัวประกอบโดยใช้สารละลายแป้งมันสำปะหลังเข้มข้นร้อยละ 28 โดยน้ำหนัก
- 2) นำผักกาดดองสูตรที่ได้ตามตอนที่ 3 มาผสมกันตัวประกอบโดยใช้อัตราส่วน 2 : 1 และ 4 : 1 ขึ้นรูปผักกาดดองทั้งสองอัตราส่วนเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมขนาด 5×5 เซนติเมตร ให้มีความหนาประมาณ 3-5 มิลลิเมตร
- 3) นำผักกาดแต่ละอัตราส่วนที่ขึ้นรูปแล้วไปชั่งน้ำหนักก่อนอบ
- 4) นำไปอบแห้งในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง
- 5) นำผักกาดดองแผ่นที่อบแล้วออกมาพักในโถดูดความชื้นเป็นเวลา 15 นาที จากนั้นชั่งน้ำหนักของผักกาดดองอบแห้ง
- 6) อบผักกาดดองแผ่นซ้ำอีกครั้งเป็นเวลา 2 ชั่วโมง และชั่งน้ำหนัก ทำซ้ำจนกว่า น้ำหนักคงที่
- 7) คำนวณหาร้อยละความชื้นในผักกาดดองแผ่นอบแห้งเพื่อใช้เป็นความชื้นเริ่มต้นของผักกาดดองแผ่นอบแห้งที่ใช้ตัวประกอบ
- 8) ขึ้นรูปผักกาดดองทั้งสองอัตราส่วนเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมขนาด 5×5 เซนติเมตร ให้มีความหนาประมาณ 3-5 มิลลิเมตร แล้วนำไปอบแห้งในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิที่เหมาะสมที่สุดตามตอนที่ 3 และชั่งน้ำหนักทุกชั่วโมงเพื่อนำมาหาร้อยละของความชื้น อบซ้ำจนกว่าความชื้นจะต่ำกว่าร้อยละ 10

ตอนที่ 5 ทดสอบความพึงพอใจ

- 1) กำหนดรหัสให้กับผักกาดดองอบแห้งที่ผสมแป้งทั้งสองอัตราส่วน โดย อัตราส่วน 2: 1 เลขรหัสคือ 845 และอัตราส่วน 4 : 1 เลขรหัสคือ 037
- 2) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คนเพื่อทำการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ผักกาดดองอบแห้ง
- 3) ผู้ทดสอบทำการประเมินตามแบบประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส
- 4) รวบรวมผลการประเมินและทำการวิเคราะห์ความชอบของผู้ทดสอบ

2.3 ผลการทดลอง

2.3.1 ผลการทดลอง

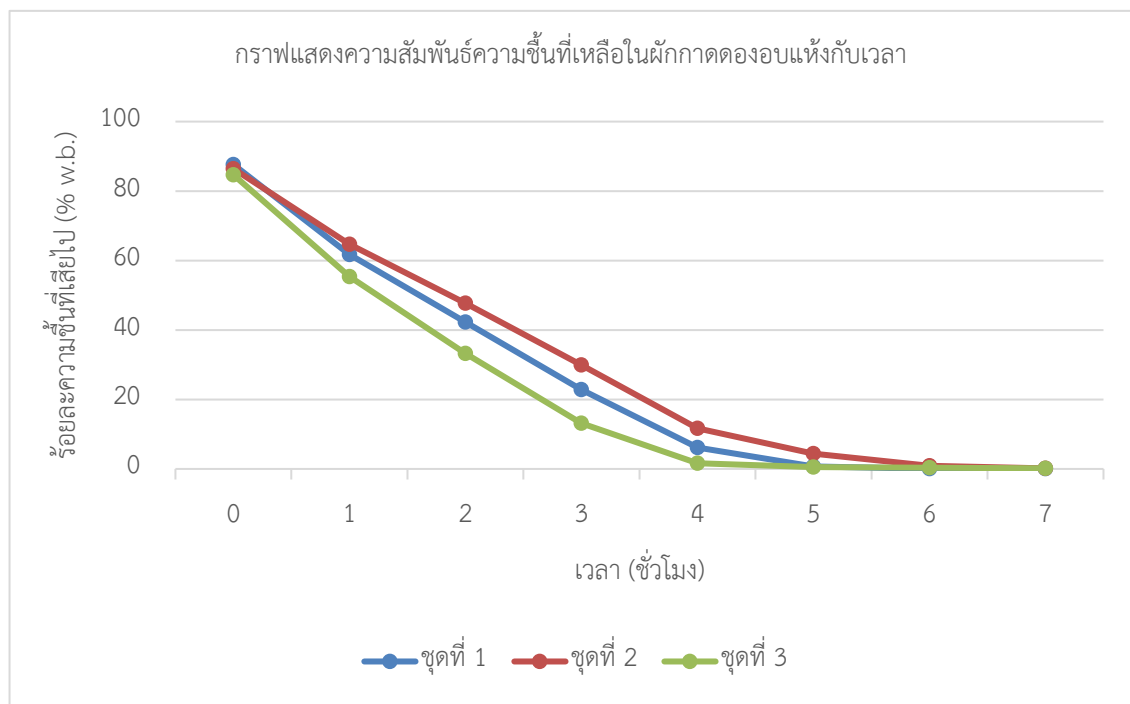
ผลการทดลอง 1 ผลการหาความชื้นเริ่มต้นของผักกาดดองแผ่น

ผักกาด ดอง	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ผัก ดอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักดอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ผัก ดอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักดอง (กรัม)		
สูตรที่ 1	0.58	8.99	8.41	1.62	1.04	87.63	708.65
สูตรที่ 2	0.58	8.10	7.52	1.60	1.02	86.44	637.25
สูตรที่ 3	0.58	8.41	7.83	1.78	1.20	84.67	552.50

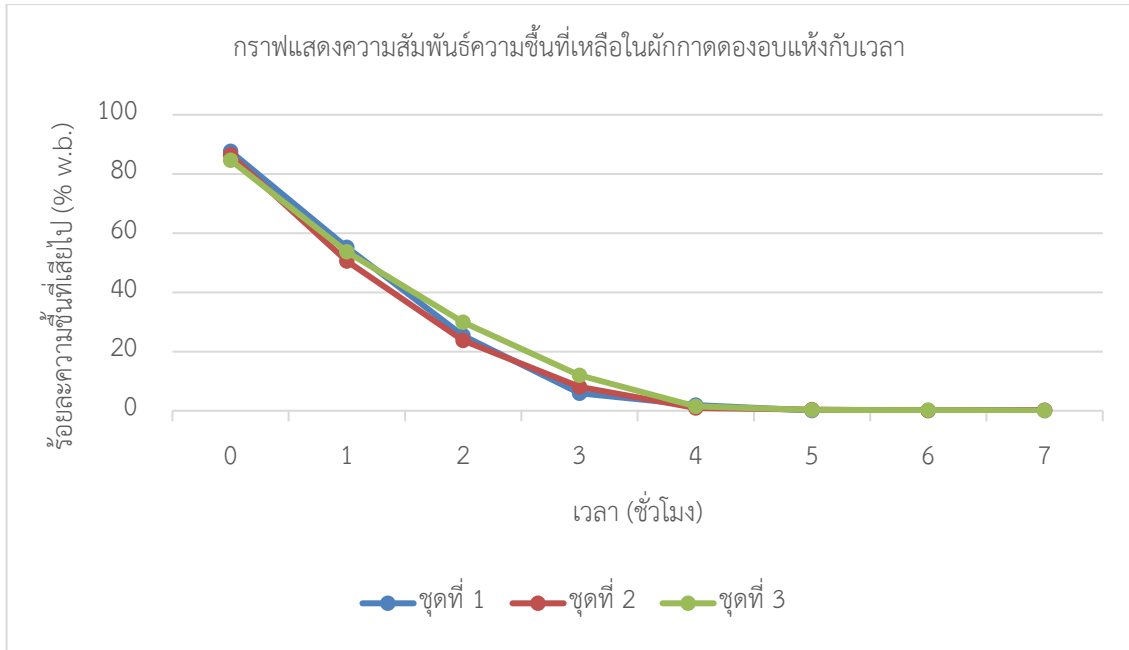
* น้ำหนักหลังอบคือน้ำหนักที่ผ่านการอบซ้ำจนคงที่

ผลการทดลอง 2 ผลการศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการอบแห้งผักกาดดองแผ่น

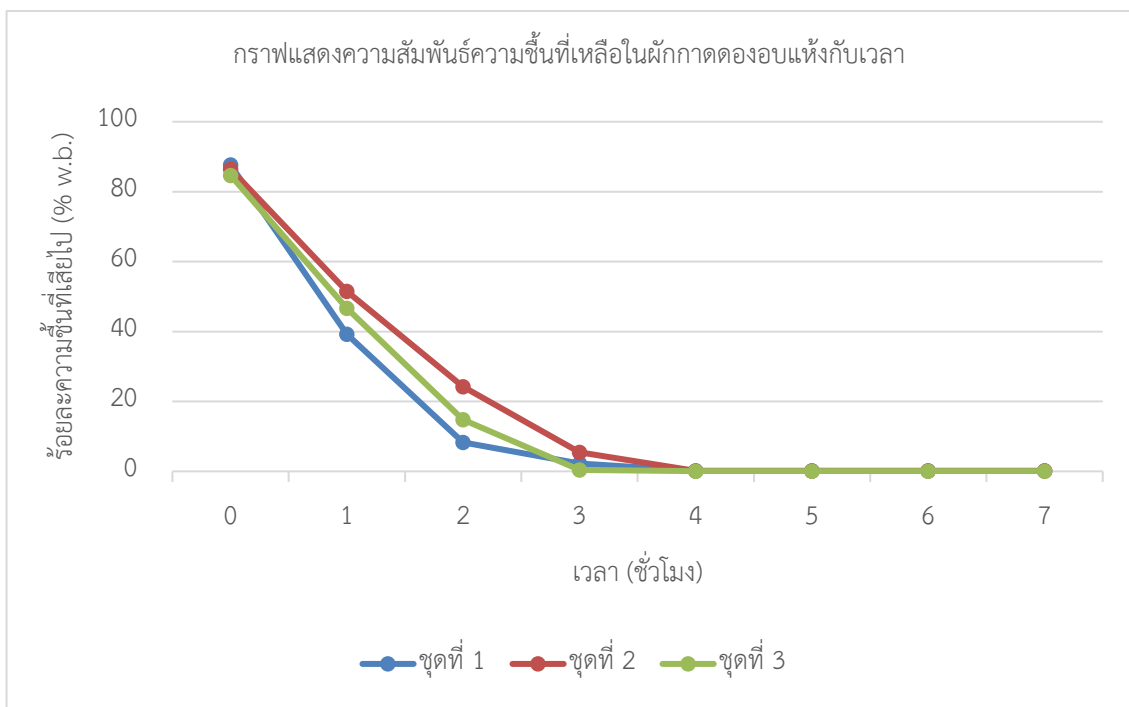
การอบผักกาดดองแห้งที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

การอบผักกาดดองแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

การอบผักกาดดองแห้งที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส

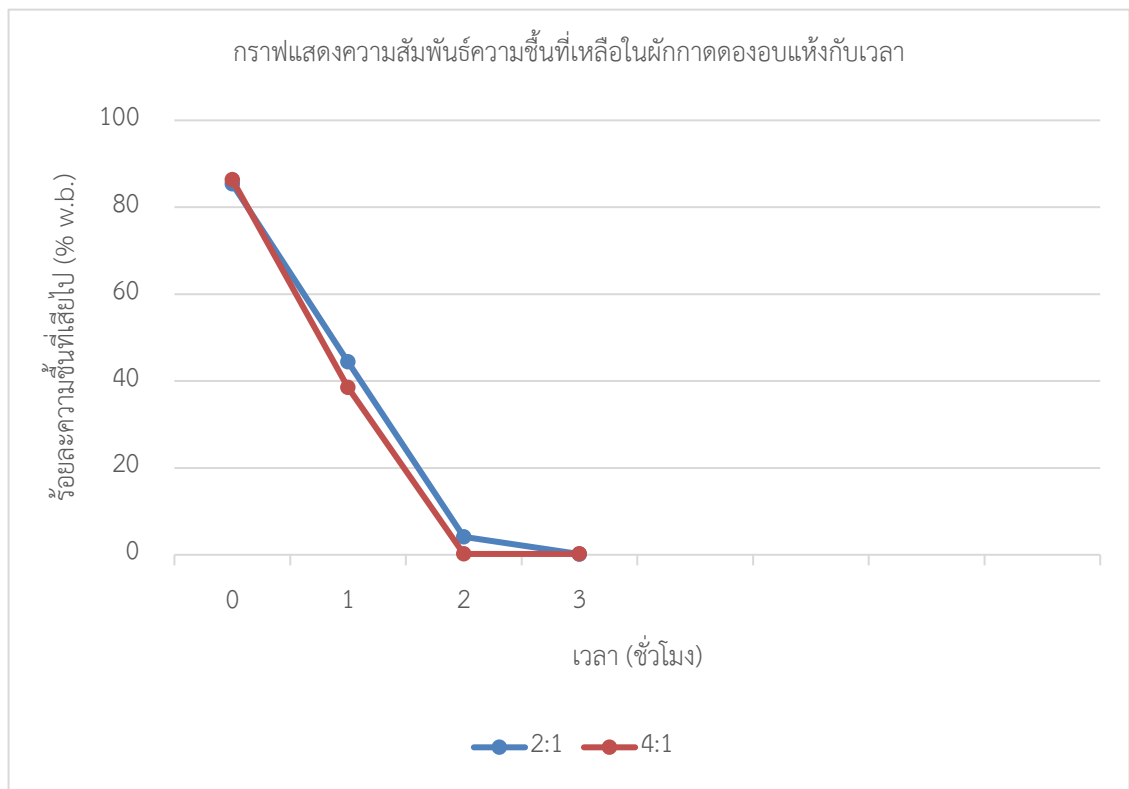

จากการศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการอบแห้งผักกาดทองแผ่น โดยกลุ่มผู้ศึกษาได้พิจารณาจาก สี กลิ่น เนื้อสัมผัส และรสชาติของผักกาดทองแผ่นอบแห้ง พบว่า การอบที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ใช้เวลาในการอบนานเกินไปและผลิตภัณฑ์ที่ได้ยังมีกลิ่นผักดอกที่ผู้บริโภคอาจไม่ชอบ และการอบที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส ใช้เวลาน้อยกว่าแต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้สีเป็นสีน้ำตาลและมีกลิ่นไหม้ของผัก กลุ่มผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าการอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงความต้องการมากที่สุด และสูตรที่กลุ่มผู้ศึกษามีความเห็นว่าได้สัดส่วนทั้งกลิ่นและรสชาติมากที่สุด คือ สูตรที่ 1 โดยใช้ส่วนผสมระหว่าง ผักกาดทองตั้ง : เกลือ : กระเทียม ในอัตราส่วน 300 : 3 : 10

ผลการทดลอง 3 ผลการหาอัตราส่วนตัวประสานที่เหมาะสม

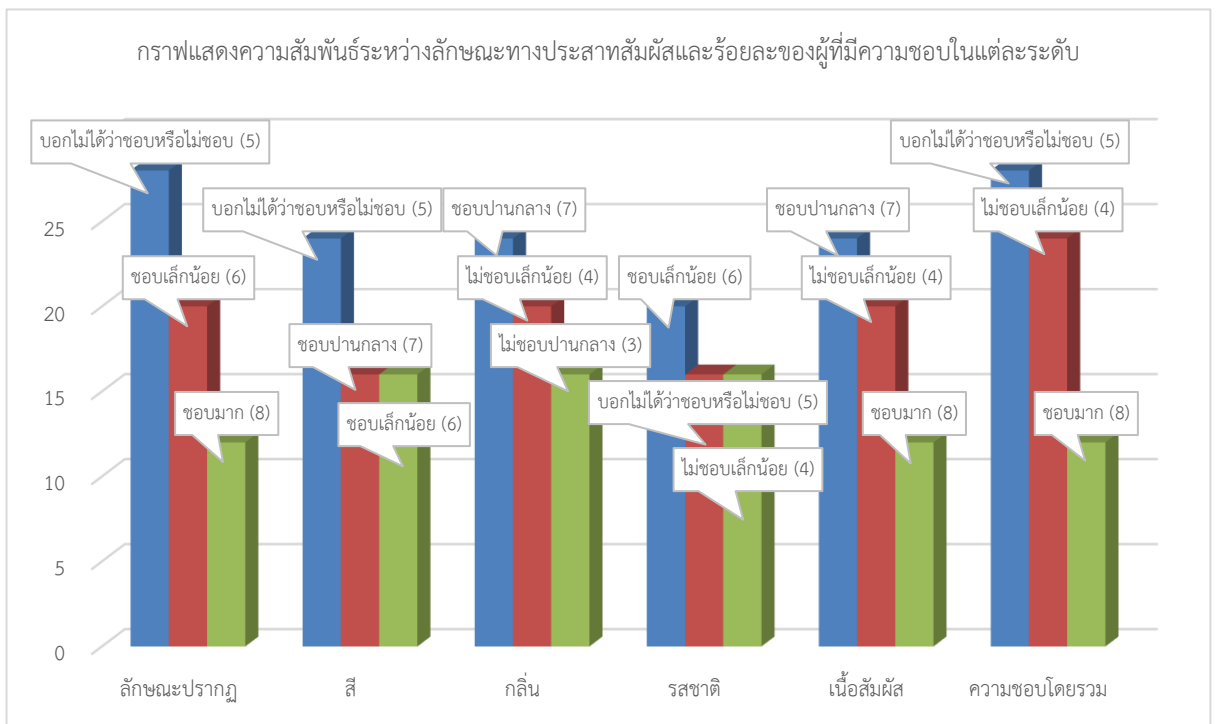
อัตราส่วน ผักกาดดอง :แป้งมัน	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสีย %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสีย %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ผัก ดอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักดอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ผัก ดอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักดอง (กรัม)		
2 : 1	0.58	9.26	8.68	1.85	1.27	85.37	583.46
4 : 1	0.58	7.19	6.61	1.48	0.90	86.38	634.44

การอบผักกาดดองแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

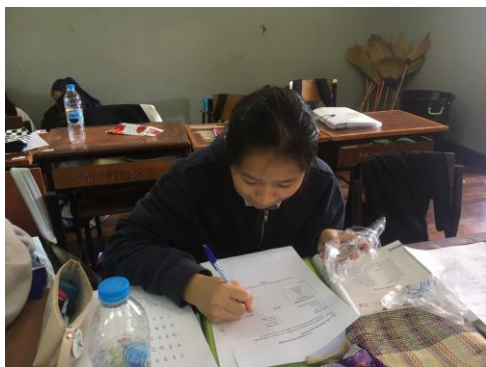
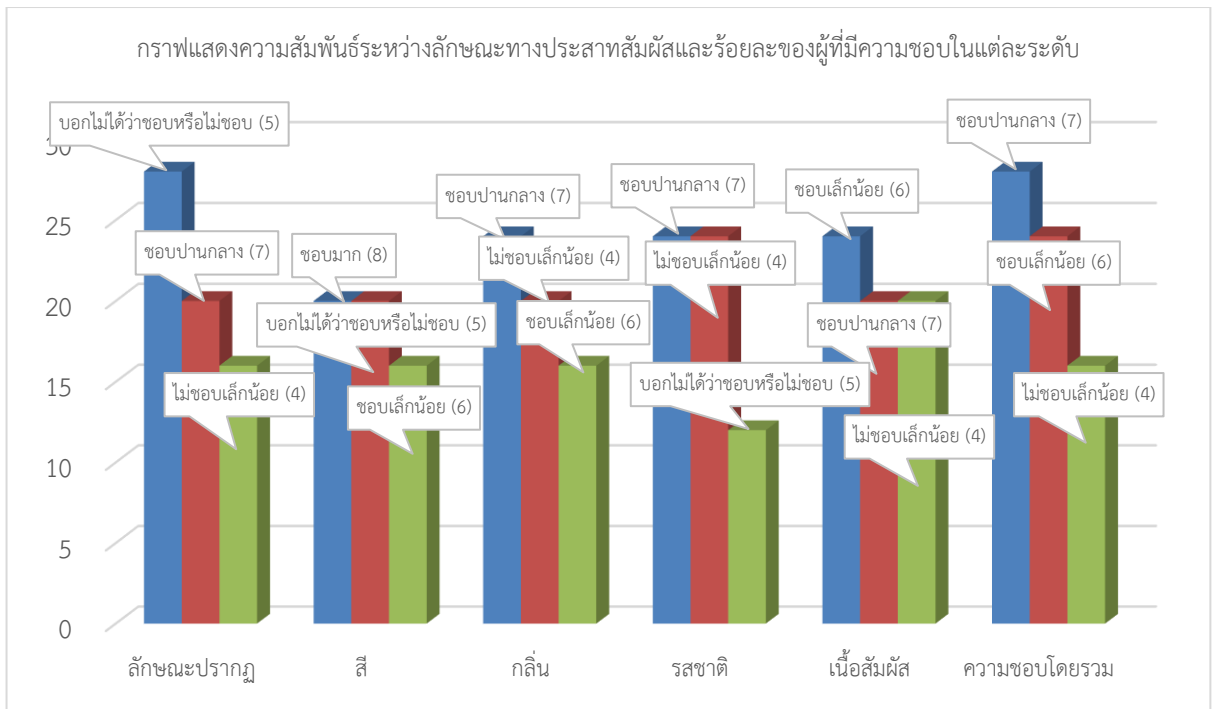

ผลการทดลอง 4 ผลการทดสอบความพึงพอใจ จากกลุ่มผู้ทดสอบ 50 คน

ผลิตภัณฑ์ที่ 1 รหัส 845 ส่วนผสมระหว่างผักกาดทองและแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 2:1

ผลิตภัณฑ์ที่ 2 รหัส 037 ส่วนผสมระหว่างผักกาดทองและแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 4:1

จากการทดสอบความพึงพอใจ เมื่อพิจารณาจากความชอบโดยรวม พบว่า ผักกาดทองที่ผสมแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 2:1 มีผู้ที่ชอบมาก (8) ร้อยละ 12 ผู้ที่ชอบปานกลาง (7) ร้อยละ ร้อยละ 12 ผู้ที่ชอบ

เล็กน้อย (6) ร้อยละ 8 ส่วนผักกาดดองที่ผสมแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 4:1 นั้น มีผู้ที่ชอบมาก (8) ร้อยละ 12 ผู้ที่ชอบปานกลาง (7) ร้อยละ 28 และผู้ที่ชอบเล็กน้อย (6) ร้อยละ 4

2.3.2 สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

1) สรุปผลการทดลอง

จากการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักกาดดองละลายน้ำให้เป็นผักกาดดองแผ่นอบแห้ง พบว่า ตามสูตรของชาวละว้าที่ใช้ผักกาดกวางตั้งผสมกับเกลือและกระเทียมในอัตราส่วน 300 : 3 : 10 และนำเข้าสู่กระบวนการอบแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีสีใกล้เคียงกับธรรมชาติของผักกาด มีกลิ่นไม่ฉุน ใช้เวลาอบไม่นาน และเนื้อสัมผัสของผักกาดกรอบ เมื่อเติมตัวประสานโดยใช้แป้งมันสำปะหลังและนำไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส และให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มผู้ทดสอบมีความชอบโดยรวมผักกาดดองอบแห้งที่ผสมแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 4 : 1

2) อภิปรายผลการทดลอง

จากผลการทดลอง ผู้ศึกษาเลือกสูตรของผักกาดดองโดยใช้ส่วนผสมระหว่างผักกาดกวางตั้งผสมกับเกลือและกระเทียมในอัตราส่วน 300 : 3 : 10 เนื่องจากเมื่อใช้อัตราส่วน 300 : 3 : 20 และ 300 : 3 : 30 พบว่าผักกาดดองมีกลิ่นกระเทียมฉุนเกินไป และเมื่อนำไปอบที่อุณหภูมิสูงหรือต่ำเกินไปจะทำให้ผลิตภัณฑ์ผักกาดดองอบแห้ง จะมีลักษณะที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ เช่น สีเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน มีกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ กรอบมากเกินไป หรืออาจใช้เวลาในการอบมากเกินไป เป็นต้น และเมื่อนำไปผสมกับตัวประสานที่เป็นแป้งมันสำปะหลังพบว่าผู้ทดสอบมีความชอบโดยรวมกับส่วนผสมระหว่างผักกาดดองกับแป้งมันสำปะหลังในอัตราส่วน 4 : 1 อาจเนื่องด้วยการใช้อัตราส่วน 2 : 1 จะทำให้มีแป้งผสมในแผ่นผักกาดมากเกินไปจะทำให้ได้รสชาติของแป้งชัดเจนและคงความกรอบได้ไม่นานเพราะเมื่อแป้งได้รับความชื้นก็จะทำให้ความกรอบของผักกาดลดลงไป

3) ข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากมีงานวิจัยว่ากระบวนการดองผักของชาวละว้าจะมีปริมาณของโพรไบโอติก มากกว่าวิธีการอื่น ๆ ของชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงอาจศึกษาวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการคงปริมาณของโพรไบโอติกในผลิตภัณฑ์สุดท้าย

- เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ผักกาดดองแผ่นอบแห้งมีคุณค่าทางโภชนาการและดีต่อสุขภาพ ควรมีแนวทางการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์สารอาหารต่าง ๆ ในผักกาดดองแผ่นอบแห้ง

ส่วนที่ 3 เอกสารอ้างอิง

ชมพู ยิ้มโต. (2550). การถนอมอาหาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ชรีณี เดชจินดา. (2535). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อนโยบายกำจัดกากอุตสาหกรรม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

นริศ พัวพันวัฒนะ. (2552). ผลของความเข้มข้นสีอินฟราเรดและเงื่อนไขของอากาศต่อสมการ จลนพลศาสตร์ ของการอบแห้งเนื้อลำไย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมพลังงานพลังงาน, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วีไล รังสาดทอง. (2546). เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

สมชาติ โสภณรณฤทธิ์. (2540). การอบแห้งเมล็ดพืชและอาหารบางประเภท (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. (2540). ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศแบบ มีสัญญาผูกพันในจังหวัดลำปาง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

อุทัยพรรณ สุดใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ให้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประวัติย่อของคณะผู้จัดทำโครงการ

ชื่อ-สกุล นายวีรพัฒน์ หนู่มชาลี หัวหน้ากลุ่ม
วันเดือนปีเกิด 17 กรกฎาคม 2549 อายุ 16 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน 110 หมู่ 9 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 053-689243
การศึกษาปัจจุบัน
ระดับชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 4
สาขาวิชา/แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
สถานศึกษา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ชื่อ-สกุล นายไชยพศ กิตติภักดีกุล สมาชิกกลุ่ม

วันเดือนปีเกิด 17 ธันวาคม 2549 อายุ 15 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 24 หมู่ 4 ต.ห้วยหอม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 053-689243

การศึกษาปัจจุบัน

ระดับชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 4

สาขาวิชา/แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

สถานศึกษา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ชื่อ-สกุล นางสาววิสา ปองนิมิตพร สมาชิกกลุ่ม

วันเดือนปีเกิด 18 มิถุนายน 2549 อายุ 16 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 50/3 หมู่ 1 ต.สันติคีรี อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 053-689243

การศึกษาปัจจุบัน

ระดับชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 4

สาขาวิชา/แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

สถานศึกษา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ชื่อ-สกุล นางสาวแพรวดาว ทวีมนิธรรม สมาชิกกลุ่ม

วันเดือนปีเกิด 28 สิงหาคม 2549 อายุ 15 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 23/1 หมู่ 1 ต.ห้วยหอม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 053-689243

การศึกษาปัจจุบัน

ระดับชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 4

สาขาวิชา/แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

สถานศึกษา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ชื่อ-สกุล นางสาววัลกร สุธีรจารุวรรณ สมาชิกกลุ่ม
วันเดือนปีเกิด 25 ตุลาคม 2545 อายุ 15 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน 8 หมู่ 4 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ 053-689243
การศึกษาปัจจุบัน
ระดับชั้นปี มัธยมศึกษาปีที่ 4
สาขาวิชา/แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
สถานศึกษา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ภาคผนวก

ผลการทดลอง 2 ผลศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการอบแห้งผักกาดดองแผ่น

การอบผักกาดดองแห้งที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

ผักกาดดองสูตรที่ 1

		ก่อนอบ	หลังอบ				
--	--	--------	--------	--	--	--	--

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
0	0.58	7.83	7.25	7.83	7.25	0.00	87.63	0.00	708.65
1	0.58	7.83	7.25	5.95	5.37	25.93	61.70	35.01	673.64
2	0.58	7.83	7.25	4.54	3.96	45.38	42.25	83.08	625.57
3	0.58	7.83	7.25	3.13	2.55	64.83	22.80	184.31	524.34
4	0.58	7.83	7.25	1.92	1.34	81.52	6.11	441.04	267.61
5	0.58	7.83	7.25	1.53	0.95	86.90	0.73	663.16	45.49
6	0.58	7.83	7.25	1.48	0.90	87.59	0.04	705.56	3.09

ผักกาดตองสูตรที่ 2

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
		น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)				
0	0.58	8.67	8.09	8.67	8.09	0.00	86.44	0.00	637.25
1	0.58	8.67	8.09	6.91	6.33	21.76	64.68	27.80	609.45
2	0.58	8.67	8.09	5.54	4.96	38.69	47.75	63.10	574.15
3	0.58	8.67	8.09	4.10	3.52	56.49	29.95	129.83	507.42
4	0.58	8.67	8.09	2.62	2.04	74.78	11.66	296.57	340.68
5	0.58	8.67	8.09	2.03	1.45	82.08	4.36	457.93	179.32
6	0.58	8.67	8.09	1.75	1.17	85.54	0.90	591.45	45.80
7	0.58	8.67	8.09	1.69	1.11	86.28	0.16	628.83	8.42

ผักกาดตองสูตรที่ 3

		ก่อนอบ	หลังอบ				
--	--	--------	--------	--	--	--	--

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
0	0.58	6.90	6.32	6.90	6.32	0.00	84.67	0.00	552.50
1	0.58	6.90	6.32	5.05	4.47	29.27	55.40	41.39	511.11
2	0.58	6.90	6.32	3.65	3.07	51.42	33.25	105.86	446.64
3	0.58	6.90	6.32	2.38	1.80	71.52	13.15	251.11	301.39
4	0.58	6.90	6.32	1.65	1.07	83.07	1.60	490.65	61.85
5	0.58	6.90	6.32	1.58	1.00	84.18	0.49	532.00	20.50
6	0.58	6.90	6.32	1.57	0.99	84.34	0.33	538.38	14.12
7	0.58	6.90	6.32	1.56	0.98	84.49	0.18	544.90	7.60

การอบผักกาดตองแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

ผักกาดตองสูตรที่ 1

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
		น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)				
0	0.58	8.36	7.78	8.36	7.78	0.00	87.63	0.00	708.65
1	0.58	8.36	7.78	5.84	5.26	32.39	55.24	47.91	660.74
2	0.58	8.36	7.78	3.52	2.94	62.21	25.42	164.63	544.02
3	0.58	8.36	7.78	2.00	1.42	81.75	5.88	447.89	260.76
4	0.58	8.36	7.78	1.69	1.11	85.73	1.90	600.90	107.75
5	0.58	8.36	7.78	1.55	0.97	87.53	0.10	702.06	6.59

ผักกาดตองสูตรที่ 2

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น คงเหลือ %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้น คงเหลือ %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)				
0	0.58	7.18	6.60	7.18	6.60	0.00	86.44	0.00	637.25
1	0.58	7.18	6.60	4.81	4.23	35.91	50.53	56.03	581.22
2	0.58	7.18	6.60	3.04	2.46	62.73	23.71	168.29	468.96
3	0.58	7.18	6.60	2.01	1.43	78.33	8.11	361.54	275.71
4	0.58	7.18	6.60	1.54	0.96	85.45	0.99	587.50	49.75
5	0.58	7.18	6.60	1.50	0.92	86.06	0.38	617.39	19.86
6	0.58	7.18	6.60	1.48	0.90	86.36	0.08	633.33	3.92

ผักกาดตองสูตรที่ 3

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น คงเหลือ %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้น คงเหลือ %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)				
0	0.58	8.33	7.75	8.33	7.75	0.00	84.67	0.00	552.50
1	0.58	8.33	7.75	5.93	5.35	30.97	53.70	44.86	507.64
2	0.58	8.33	7.75	4.09	3.51	54.71	29.96	120.80	431.70
3	0.58	8.33	7.75	2.70	2.12	72.65	12.02	265.57	286.93
4	0.58	8.33	7.75	1.88	1.30	83.23	1.44	496.15	56.35
5	0.58	8.33	7.75	1.79	1.21	84.39	0.28	540.50	12.00
6	0.58	8.33	7.75	1.78	1.20	84.52	0.15	545.83	6.67

7	0.58	8.33	7.75	1.77	1.19	84.65	0.02	551.26	1.24
---	------	------	------	------	------	-------	------	--------	------

การอบผักกาดตองแห้งที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส

ผักกาดตองสูตรที่ 1

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น คงเหลือ %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้น คงเหลือ %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)				
0	0.58	7.69	7.11	7.69	7.11	0.00	87.63	0.00	708.65
1	0.58	7.69	7.11	4.25	3.67	48.38	39.25	93.73	614.92
2	0.58	7.69	7.11	2.05	1.47	79.32	8.31	383.67	324.98
3	0.58	7.69	7.11	1.62	1.04	85.37	2.26	583.65	125.00
4	0.58	7.69	7.11	1.47	0.89	87.48	0.15	698.88	9.77

ผักกาดตองสูตรที่ 2

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น คงเหลือ %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้น คงเหลือ %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)				
0	0.58	9.27	8.69	9.27	8.69	0.00	86.44	0.00	637.25
1	0.58	9.27	8.69	6.23	5.65	34.98	51.46	53.81	583.44
2	0.58	9.27	8.69	3.86	3.28	62.26	24.18	164.94	472.31
3	0.58	9.27	8.69	2.23	1.65	81.01	5.43	426.67	210.58

4	0.58	9.27	8.69	1.77	1.19	86.31	0.13	630.25	7.00
---	------	------	------	------	------	-------	------	--------	------

ผักกาดตองสูตรที่ 3

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนัก ภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้น ที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้น คงเหลือ %w.b.	ความชื้น ที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้น คงเหลือ %d.b.
		น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ภาชนะ+ ผักตอง (กรัม)	น้ำหนัก ผักตอง (กรัม)				
0	0.58	8.44	7.86	8.44	7.86	0.00	84.67	0.00	552.50
1	0.58	8.44	7.86	5.45	4.87	38.04	46.63	61.40	491.10
2	0.58	8.44	7.86	2.95	2.37	69.85	14.82	231.65	320.85
3	0.58	8.44	7.86	1.82	1.24	84.22	0.45	533.87	18.63
4	0.58	8.44	7.86	1.79	1.21	84.61	0.06	549.59	2.91

ผลการทดลอง 3 ผลการศึกษาการหาอัตราส่วนตัวประสานที่เหมาะสม

การอบผักกาดตองแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

ผักกาดตอง : สารละลายแป้งมันสำปะหลัง อัตราส่วนที่ 1 คือ 2 : 1

		ก่อนอบ	หลังอบ				
--	--	--------	--------	--	--	--	--

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
0	0.58	7.20	6.62	7.20	6.62	0.00	85.37	0.00	583.46
1	0.58	7.20	6.62	4.49	3.91	40.94	44.43	69.31	514.15
2	0.58	7.20	6.62	1.82	1.24	81.27	4.10	433.87	149.59
3	0.58	7.20	6.62	1.56	0.98	85.20	0.17	575.51	7.95

ผักกาดตอง : สารละลายแป้งมันสำปะหลัง อัตราส่วนที่ 1 คือ 4 : 1

เวลาในการอบ (ชั่วโมง)	น้ำหนักภาชนะ (กรัม)	ก่อนอบ		หลังอบ		ความชื้นที่สูญเสียไป %w.b.	ความชื้นคงเหลือ %w.b.	ความชื้นที่สูญเสียไป %d.b.	ความชื้นคงเหลือ %d.b.
		น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)	น้ำหนักภาชนะ+ผักตอง (กรัม)	น้ำหนักผักตอง (กรัม)				
0	0.58	6.01	5.43	6.01	5.43	0.00	86.38	0.00	634.44
1	0.58	6.01	5.43	3.41	2.83	47.88	38.50	91.87	542.57
2	0.58	6.01	5.43	1.33	0.75	86.19	0.19	624.00	10.44

แบบประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส

เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักกาดตองลวก

วันที่

คำแนะนำ : กรุณาชิมตัวอย่างที่เสนอให้ตามลำดับของรหัสในตารางจากซ้ายไปขวา แล้วให้คะแนนแต่ละ

คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยกำหนดให้

เกณฑ์การประเมิน

9 = ชอบมากที่สุด

8 = ชอบมาก

7 = ชอบปานกลาง

6 = ชอบเล็กน้อย

5 = บอกไม่ได้ว่าชอบหรือไม่ชอบ

4 = ไม่ชอบเล็กน้อย

3 = ไม่ชอบปานกลาง

2 = ไม่ชอบมาก

1 = ไม่ชอบมากที่สุด

คุณภาพทางประสาทสัมผัส	รหัส 845	รหัส 037
ลักษณะปรากฏ		
สี		
กลิ่น		
รสชาติ		
เนื้อสัมผัส		
ความชอบโดยรวม		

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส
คณะผู้จัดทำ

